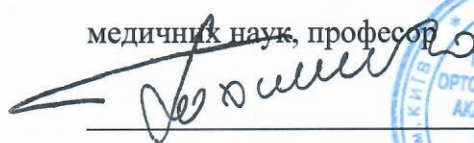

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ТРАВМАТОЛОГІЇ
ТА ОРТОПЕДІЇ НАМН УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи «Інститут
травматології та ортопедії НАМН України» доктор
медичних наук, професор

Ю.В. Поляченко

«25» травня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта»**

Шифр ВД 2.1.29

Підготовка докторів філософії
в аспірантурі Державної установи «Інститут
травматології та ортопедії НАМН України»
з галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціальністю 222 «Медицина»
(спеціалізація «Травматологія та ортопедія»)

Київ – 2021 р.

ВСТУП

Робочу програму навчальної дисципліни ВД 2.1.29 «Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта» для підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в аспірантурі Державної установи «Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України» з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Травматологія та ортопедія») розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради 25 травня 2021 року, протокол № 7.

Розробники:

А.Т. Сташкевич - д.м.н., професор, завідувач
відділу хірургії хребта з (нейрологічним)
спінальним центром

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг кредитів – 3.

Загальний обсяг годин – 90: 30 години лекцій, 21 годин практичних занять, 15 години консультацій та 24 години самостійної роботи.

Рік підготовки – II-III -й.

Види навчальних занять – лекція, практичне заняття,
консультація. Вид оцінювання – іспит.

Програма включає 4 змістових модулів, поєднаних у логічну структурну схему:

Змістовий модуль 1. Діагностика травм грудної клітки.

Змістовий модуль 2. Консервативне та хірургічне лікування переломів ребер та грудини.

Змістовий модуль 3. Діагностика травм хребта.

Змістовий модуль 4. Консервативне та хірургічне лікування неускладнених компресійних та вибухових переломів хребців.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета навчальної дисципліни «Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта» - підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі знанням та розумінням стану сучасної медичної науки, зокрема травматології та ортопедії, з акцентом на оволодінні ортопедичним лікуванням хворих з переломами грудини, ребер, хребта та умінням застосувати поглиблені науково-професійні знання для вирішення наукових проблем в медицині.

1.2 Завданням навчальної дисципліни є:

- оволодіння та удосконалення теоретичних знань, практичних навичок з ортопедичної патології у пацієнтів з травмами грудної клітки та хребта;
- визначити тактику ведення ортопедичних пацієнтів з травмами грудної клітки та хребта ;
- оцінити типову клінічну картину та ставити попередній діагноз при переломах ребер та грудини, ушкоджень органів грудної клітки;
- цінити типову клінічну картину та ставити попередній діагноз при переломах хребців.
- аналізувати основні показники лабораторно-інструментальних методів дослідження при переломах ребер та грудини, хребців.;
- ставити діагноз та надавати ортопедичну допомогу хворим з переломами ребер, грудини та хребта;

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

У результаті вивчення даної дисципліни слухачі повинні:

знати:

- методи діагностики переломів ребер, грудини, та хребців;
- класифікацію за ступенем ураження при переломах хребців;
- диференційну діагностику ускладненої та неускладненої травми хребта;
- диференційну діагностику між травматичними та патологічними переломами хребців;
- основні принципи медичної етики та деонтології, особливості контакту з хворими залежно від їх стану та стадії розвитку патологічного процесу;

вміти:

- навчитись оцінити анамнез, дані клінічної діагностики та перебіг травми грудної клітки і хребта;
- визначити та обґрунтувати покази до диференційованого ортопедичного лікування при переломах хребта;
- володіти технікою клінічного дослідження при травмах грудної клітки і хребта;
- визначати та обґрунтовувати покази та обсяг хірургічного лікування при травмах грудної клітки та хребта;
- оцінювати результати лікування та якість життя хворих після травм грудної клітки;

сформувати **комунікативні навички**:

- зрозуміле донесення інформації у фаховому середовищі та інших суспільних групах;
- комунікативна компетентність лікаря, зокрема, уміння спілкуватися з хворими, дотримуючись відповідних етичних норм;

автономність та відповідальність:

- бути відповідальним за своєчасне оволодіння поглибленими науково-професійними знаннями для вирішення проблем діагностики та ефективного хірургічного лікування ортопедичних хворих, зокрема, з травмами грудної клітки та хребта;
- бути відповідальним за результати хірургічного лікування хворих та якість їх життя у післяопераційному періоді;
- відповідальність щодо дотримання етичних норм, дотримання принципів академічної доброчесності;
- вміння працювати автономно і одночасно в команді фахівців.

Дисципліна забезпечує набуття аспірантами таких компетентностей:

- **Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в галузі охорони здоров'я, медицини (травматології та ортопедії), проводити власне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та /або професійної практики в галузі охорони здоров'я.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, оволодіння новими знаннями при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень.

ЗК2 Здатність на основі наукового пошуку виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї, обґрунтувати власні оригінальні концепції.

ЗК4 Здатність планувати, здійснювати особистий та професійний розвиток як науковця та демонструвати вміння досягати поставлених завдань і взятих обов'язків, здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні, освітньої діяльності.

ЗК5 Здатність розробляти наукові проекти, уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання, уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі, складати пропозиції щодо їх рішення.

ЗК7 Вміння працювати автономно з дотриманням норм наукової, дослідницької медичної етики, біоетики, академічної доброчесності щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження.

Спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК1 Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/ або професійної практики

СК2 Здатність до опрацювання та критичного осмислення літературних джерел, розуміння природи медичних теорій, гіпотез і тлумачень, перевірки висновків, гіпотез інших дослідників за науковим напрямом дослідження в галузі медицини.

СК3 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, сучасного наукового обладнання та наукових методів дослідження в медицині (травматології та ортопедії).

СК4 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних науково-дослідних робіт. СК5 Вміння презентувати, обгрунтовано відстоювати результати власних досліджень, формулювати власну думку під час виступів, дискусій, спілкування у фаховомусередовищі з проблем травматології та ортопедії.

СК6 Здатність ефективно використовувати отримані результати наукових досліджень в науковій, освітній і практичній діяльності, передбачати результати їх впровадження в галузі охорони здоров'я.

СК7 Здатність розрізняти різні рівні медичного аналізу, формулювати медичні узагальнення на основі діагностичних даних, обирати методики для різних типів діагностичних досліджень.

СК8 Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які формуються в нервовій системі, методи їх діагностики та лікування, аналізувати особливості впровадження діагностичних та лікувальних технологій при ортопедо-травматологічній патології у різних вікових та нозологічних групах хворих.

СК9 Здатність збирати дані, будувати діагностично - лікувальну концепцію, аналізувати, систематизувати та презентувати отримані дані, використовувати загальнонаукові, медичні методи, пов'язані з ортопедо-травматологічною практикою для провадження ефективної та безпечної наукової і практичної діяльності.

СК10 Здатність вести спеціальну наукову та оформляти професійну документацію в практичній медичній фаховій діяльності травматолога-ортопеда та освітній діяльності.

СК11 Здатність оприлюднення результатів власного наукового дослідження, вести дискусію академічною українською та іноземною мовами відповідно до національних і міжнародних стандартів.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Діагностика травм грудної клітки.

Тема 1: Клінічна діагностика та інструментальні методи досліджень переломів ребер та груднини.

Клінічна картина переломів ребер та груднини. Сучасні інструментальні методи дослідження переломів ребер та груднини. (КТ, МРТ, Рентгенографія).

Тема 2: Діагностика ушкоджень органів грудної порожнини. Гемо-, пневмоторакс, ушкодження легень та органів середостіння.

Клінічна картина гемо-, пневмоторакса, ушкоджень легень та органів середостіння. Сучасні інструментальні методи дослідження гемо-, пневмоторакса, ушкоджень легень та органів середостіння (КТ, Рентгенографія).

Змістовий модуль 2. Консервативне та хірургічне лікування переломів ребер та груднини.

Тема 1: Консервативні методи лікування переломів ребер.

Медикаментозне лікування(анальгетики, НПЗП, антибіотикотерапія). Туга іммобілізаційна пов'язка.

Тема 2: Хірургічне лікування переломів ребер.

Покази до хірургічного лікування переломів ребер. Сучасні методи хірургічного лікування проникаючих переломів ребер з ушкодженням плеври та легень. Дренування плевральної порожнини. Плевральна пункція.

Тема 3: Хірургічне лікування переломів груднини.

Металоостеосинтез при переломах груднини.

Змістовий модуль 3. Діагностика травм хребта.

Тема 1: Клінічні ознаки травми хребта.

Клінічні ознаки компресійних та вибухових переломів хребців. Роль анамнезу для постановки діагнозу.

Тема 2: Інструментальні методи дослідження при травмах хребта.

Сучасні інструментальні методи дослідження компресійних та вибухових переломів хребців. (КТ, МРТ, Рентгенографія, Рентгенденситометрія).

Змістовий модуль 4. Консервативне та хірургічне лікування неускладнених компресійних та вибухових переломів хребців.

Тема 1: Консервативне лікування неускладнених компресійних переломів тіл хребців.

Покази до консервативного лікування неускладнених переломів тіл хребців (Анальгетики, НПВС, антибіотикотерапія, ліжковий режим).

Тема 2: Хірургічне лікування неускладнених компресійних переломів тіл хребців.

Покази до хірургічного лікування неускладнених переломів тіл хребців. Пункційна вертебропластика та кіфопластика у лікуванні неускладнених компресійних переломів тіл хребців. Покази до інструментальної стабілізації при неускладнених компресійних переломах тіл хребців.

Тема 3: Хірургічне лікування неускладнених вибухових переломів хребців.

Методи інструментальної стабілізації пошкоджених сегментів хребта при неускладнених вибухових переломах хребців.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта»

Тема	Кількість годин				Самостійна робота
	Лекції	Практичні	Семінари	Консультації	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Діагностика травм грудної клітки					
1. Клінічна діагностика та інструментальні методи досліджень переломів ребер та груднини.	3	2		1,5	3
2. Діагностика ушкоджень органів грудної порожнини. Гемо-, пневмоторакс, ушкодження легень та органів середостіння.	3	2		1,5	3
Змістовий модуль 2. Консервативне та хірургічне лікування переломів ребер та груднини.					
1. Консервативні методи лікування переломів ребер.	3	2		1,5	3
2. Хірургічне лікування переломів ребер.	3	2		1,5	3
3. Хірургічне лікування переломів груднини.	3	2		1,5	2
Разом за змістовим модулем	9	4		4,5	8
Змістовий модуль 3. Діагностика травм хребта.					
1. Клінічні ознаки травми хребта	3	2		1,5	2
2. Інструментальні методи дослідження при травмах хребта.	3	2		1,5	2
Разом за змістовим модулем	6	4		3	4
Змістовий модуль 4. Консервативне та хірургічне лікування неускладнених компресійних та вибухових переломів хребців.					
1. Консервативне лікування неускладнених компресійних переломів тіл хребців.	3	2		1,5	2

2. Хірургічне лікування неускладнених компресійних переломів тіл хребців.	3	2		1,5	2
3. Хірургічне лікування неускладнених вибухових переломів хребців.	3	3		1,5	2
Разом за змістовим модулем	9	7		4,5	6
Всього: 90 год. (3 кредити)	30	21	-	15	24

4. ОЦІНЮВАННЯ рівня теоретичної підготовки за дисципліною

передбачає складання іспиту.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
90 – 100	Відмінно	A	Відмінно
82-89	Добре	B	добре (дуже добре)
75 – 81		C	добре
64 – 74	Задовільно	D	Задовільно
60-63		E	задовільно (достатньо)
35 – 59	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ теоретичної підготовки з дисципліни

«Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта»

1. Методи діагностики при травмах грудної клітки.
2. Диференційний підхід до консервативного та хірургічного лікування хворих з травмами грудної клітки.
3. Тактика ведення хворих з травмами грудної клітки в ранньому і пізньому післяопераційному періодах.
4. Методи діагностики при травмах хребта.
5. Диференційний підхід до консервативного та хірургічного лікування хворих з травмами хребта.
6. Тактика ведення хворих з травмами хребта в ранньому і пізньому післяопераційному періодах.

6. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

(аналітичне завдання)

до навчальної
дисципліни

«Діагностика та лікування травм грудної клітки та хребта»

шифр ВД 2.1.29

1. Сучасні підходи до діагностики та тактики лікування переломів ребер.
2. Сучасні підходи до діагностики та тактики лікування переломів груднини.
3. Сучасні підходи до діагностики та тактики лікування неускладнених компресійних переломів хребців.
4. Сучасні підходи до діагностики та тактики лікування неускладнених вибухових переломів хребців.
5. Медична етика і деонтологія: основоположні принципи, реалії та перспективи.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальна література відповідно до переліку рекомендованої до вивчення літератури.

Мультимедійні презентації відповідно до теоретичного курсу.

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальна програми з вибіркової навчальної дисципліни.

Практичні заняття у профільному відділі, відділеннях.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Freixinet Gilart J., Hernandez Rodriguez H., Martnez Vallina P. et al. Guidelines for the diagnosis and treatment of thoracic traumatism. Arch. Bronconeumol. 2011; 47 (1): 41 – 49.
2. Committee on Trauma. Advanced trauma life support. American College of Surgeons. 7th ed. Chicago: Saint Clair St.; 2004.
3. Losso L.C., Ghefter M.C. Penetrating thoracic trauma. In: Patterson G.A., Cooper J.D., Deslauriers J. et al., eds. Pearson's thoracic & esophageal surgery. 3th ed. New York: Churchill Livingstone; 2008.
4. Freixinet J., Beltran J., Rodriguez P. et al. Indicadores de gravedad en los traumatismos torácicos. Arch. Bronco– pneumol. 2008; 44: 257 – 262.
5. Sirmali M., Turut H., Topcu S. et al. A comprehensive analysis of traumatic rib fractures: morbidity, mortality and management. Eur. J. Cardiothorac. Surg. 2003; 24: 133 – 138.
6. Liman S.T., Kuzucu A, Tastepe A.I. et al. Chest injury due to blunt trauma. Eur. J. Cardiothorac. Surg. 2003; 23: 374 – 378.

7. Omert L., Yeane W.W., Protetch J. Efficacy of thoracic computerized tomography in blunt chest trauma. *Am. Surg.* 2001; 67: 660 – 664.
8. Moon M.R., Luchette F.A., Gibson S.W. et al. Prospective, randomized comparison of epidural versus parenteral opioid analgesia in thoracic trauma. *Ann. Surg.* 1999; 229: 684-691.
9. Bulger E.M., Edwards T., Klotz P, Jurkovich G.J. Epidural analgesia improves outcome after multiple rib fractures. *Surgery* 2004; 136: 426 – 430. 10. Ullman D.A., Fortune J.B., Greenhouse B.B. et al. The treatment of patients with multiple rib fractures using continuous thoracic epidural narcotic infusion. *Reg. Anesth.* 1989; 14: 43 – 47..